ആർ. ശ്രീലത

ചില റിട്ടയർമെന്റ് ചിന്തകൾ

2021 മെയ് 31 എന്നൊരു ലിഖിതം ഇയ്യിടെ എന്റെ ദുഃസ്വപ്നങ്ങളിൽ സ്ഥിരം പാർപ്പാക്കിയിരിക്കുന്നു. അവിടെത്താൻ ചില്ലറയല്ല ദൂരം എന്നതൊരു സ്വകാര്യ സന്തോഷമായിരിക്കെത്തന്നെ ഒട്ടേറെ നോൺ ഗസറ്റഡ് വ്യാകുലതകൾ. മഹാഭാരതത്തിലെ വനകൂപത്തിൽ വീണ പഥികനെപ്പോലെ ഞാനീ വള്ളിയിൽ ആധിഭൗതികവും വൈരുദ്ധ്യാധിഷ്ഠിത ഭൗതികവാദപരവും ഗൃഹസ്താശ്രമകവുമായ മില്ലനിയം ആധികളുമായി സല്ലപിച്ച് തലകീഴായിത്തൂങ്ങിയാടുക തന്നെ. കറുത്ത എലികളും വെളുത്ത എലികളുമല്ല ഈ തമോഗർത്തത്തിലേക്കുള്ള പ്രയാണത്തിനാക്കം കൂട്ടുന്നത്; മനസ്സിനെ കരണ്ടുതീർക്കുന്ന ജരാനരകൾ. പിടിവള്ളി അയയുന്നത്, കൈയൂന്നുപോകുന്നത്, മിടിപ്പുകളുടെ താളം പൊലിയുന്നത് അനുഭവിച്ചറിയാം. ഭാവനയുടെ അന്ത്യം എന്നൊക്കെയാലങ്കാരികമായി പറഞ്ഞുവയ്ക്കാം. പക്ഷേ, കയ്യാലപ്പുറത്തെ തേങ്ങ മാതിരിയിരിക്കെ റിട്ടയർമെന്റ് കടമ്പയോളമെത്തുമോയെന്ന് മനഃശാസ്ത്രയോതവണ കവിടി നിരത്തിയിരിക്കുന്നു! വ്യാഴവും വെള്ളിയും ശനിയും; ഏതഗ്നി കോണിൽ നിന്നു നോക്കീട്ടും വിശേഷമില്ല. ലഗ്നാൽ ശേഷം ചിന്ത്യം എന്നൊരു കീറിയ ചീട്ടും കൊത്തിയെടുത്തു വരും പൈങ്കിളി.

സഹപ്രവർത്തകനായ സെൽവന്റെ യാത്രയയപ്പു യോഗത്തിനു ശേഷം മനസിലെന്തൊക്കെയോ ഇരുണ്ടുകൂടുന്നുണ്ട്. പാർട് ടൈം ദ ഫിപ്പറും വാച്ച്മാനും ഡഫേദാറും പിന്നെ പ്യൂണുമായി ഉന്നത നിലയിൽ വിരമിച്ച

ഫോട്ടോ: പോൾസൺ എ.വി.

ഇദ്ദേഹം കേന്ദ്രസർക്കാരിന് ഹോമിച്ചത് ആയുസിലെ മൂപ്പത്താറ് വർഷങ്ങൾ. കറുത്ത് കുറിയൊരു മനുഷ്യൻ. കഷണ്ടിത്തല, ഉണ്ടക്കണ്ണുകൾ, നരയൻമീശ. അധികമാരോടും അടുക്കാത്ത പ്രകൃതം. (ഇത്തിരി ദൂരെനിന്ന് മെയിൽ വണ്ടി കേറിവരുന്ന ഏറെ പ്രിയപ്പെട്ട ചില നേരങ്ങളുടെ കൂടുകൾ ഇദ്ദേഹം കൃത്യമായും ഭദ്രമായും ഇരിപ്പിടത്തിലെത്തിച്ചിരുന്നു. അതിനാൽ തന്നെ എന്റെ ഉച്ചക്കാത്തിരിപ്പെന്ന രഹസ്യ അജണ്ടയിലെ മുഖ്യഇനമായിരുന്നു സെൽവന്റെ കഷണ്ടിത്തലയുടെ മിന്നായം). ഉച്ചയൂണിന്റെ ഇടവേളകളിൽ ഗീതയും ഖുറാനും ബൈബിളും ടിയാൻ വിശദീകരിക്കുന്നതു കേട്ടാൽ അഴിക്കോടൻ മാഷിന്റ്വാപ്പീസ് പൂട്ടും. പരേതാത്മാക്കളോടും പിറക്കാനിരിക്കുന്നവരോടും ഇദ്ദേഹം സ്വകാര്യ സംവാദങ്ങളിലേർപ്പെടാറുണ്ടെന്നും കേട്ടുകേൾവിയുണ്ട്. മുൻവരിപ്പല്ലുകൾക്കിത്തിരി സ്പെല്ലിംഗ് മിസ്റ്റേക്കുള്ളതു കാരണം ഉച്ചാരണത്തിലുമുണ്ട് അല്ലറ ചില്ലറ ആശയക്കുഴപ്പം.

സെൽവിയൻ ആക്സെന്റ് നേരിട്ടനുഭവിക്കാനൊരു യോഗമുണ്ടായി എനിക്ക്. ആഡിറ്റ് ഒബ്ജക്ഷൻ, ഇന്റേണൽ ചെക്ക് ഇത്യാദി പതിവ് തമാശകളിൽ മതിമറന്നിരുന്നൊരു വൈകുന്നേരം മുഖവുരയേതുമില്ലാതെ സെൽവൻ മൊഴിഞ്ഞു– സാറേ, സാറിനെ യേശു വിളിക്കുന്നു. ഒന്നു ഞെട്ടി. ഏയ്, അങ്ങനെ വരാൻ വഴിയില്ലല്ലോന്ന് സ്വയം ആശ്വസിപ്പിച്ച് അവിടെ തന്നെയിരുന്നു. സെൽവൻ തിടുക്കപ്പെട്ടതാ വീണ്ടും. ഇത്തവണ ചെവി കൂർപ്പിച്ചു കേട്ടു തനിയാവർത്തനം. ദൈവമേ, യേശു വിളിക്കുന്നെന്ന്. അതും ഈ മഹാപാപിയായ എന്നെ! വരുന്നത് വരട്ടെയെന്ന് വച്ച് പിന്നാലെ ചെന്നു. ജനറൽ സ്വോഡെന്നോ മനപ്പേരുള്ള പൊതുവാളദ്യത്തിന്റെ ക്യാബിൻ. യേശുവിനിവിടെന്തു കാര്യമെന്നോർത്തന്തം വിട്ട്– 'ആരാ സെൽവൻ'?

''ഏശിയോ, ഏശു, ഏശു!!''

എ.സി.എ.ഒ. എന്ന അസിസ്റ്റന്റ് ചീഫ് അക്കൗണ്ട്സ് ഓഫീസറുടെ മലയാള തത്സമം.

'നല്ല ചൂടേത്തയ്ക്കാപ്പവും ചായയും– കൃത്യം നാലുമണിക്ക് മീറ്റിങ്ങും' എന്നലച്ചു വിളിച്ചു വരുന്നവനാണ് നമ്മുടെ റിക്രിയേഷൻ ക്ലബ് സെക്രട്ടറി. ആടിനെ കൊഴ കാണിച്ച് നടത്തുമ്പോലെ ഉദാരമായ തീറ്റ പ്രലോഭനങ്ങളാൽ ആപ്പീസിലെ ഇരുനിലകളിലെയും വെള്ളക്കോളറുകാരെ സദസിലെത്തിക്കുക എന്നത് ശ്രമകരമായ പണി തന്നെ. ഉത്തരാധുനിക കവിയും ഉച്ചഭാഷിണി കണ്ടാൽ ഹിസ്റ്റീരിയ ബാധിക്കുന്നവനുമായ സഹപ്രവർത്തക സഖാവ് അന്നും നല്ല ഫോമിലായിരുന്നു. തൊഴിലാളി വർഗത്തിന്റെ മനോവികാരം മാനിക്കാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥ മേലാളന്മാരുടെ കാട്ടുനീതിക്കെതിരേ അന്ത്യശ്വാസം വരെ പോരാടുമെന്നും വേണ്ടിവന്നാൽ തന്റെ അവസാനതുള്ളി ചോര വരെയും... അത്രയുമായപ്പോൾ സദസിൽ നിന്നൊരശരീരി... 'താനാരുവ്വാ, ഇന്ദിരാഗാന്ധിയോ''? തുടർന്ന് സ്വനയന്ത്രം നിശ്ശബ്ദമാകുന്നു.

ക്യാമറ വേദിയിലേക്ക് ഫോക്കസ് ചെയ്യുമ്പോൾ മേലാവി സെൽവന്റെ ഗുണഗണങ്ങൾ വാഴ്ത്തുകയാണ്. ഇത്രയും സ്വഭാവശുദ്ധിയും കൃത്യനിഷ്ഠയും അധ്വാനശീലവുമുള്ള ഒരാളെ താനീ ജന്മത്ത് കണ്ടിട്ടില്ലെന്നും കണ്ടമാനം മെമ്മോ വാങ്ങീട്ടുണ്ടെങ്കിലും നല്ലവനാണെന്നും ഉപസംഹരിച്ച് സ്വഭാവസർട്ടിഫിക്കറ്റ് (ഹിന്ദീലിതിന് ചാരിത്ര്യ സർട്ടിഫിക്കറ്റെന്നും ഗ്രാമ്യ പ്രയോഗമുണ്ട്) സമ്മാനിക്കുന്നു. ചിത്രഗുപ്തന് മനസിൽ നന്ദിപറഞ്ഞ് ഇൻഷുറൻസ് പണക്കിഴി ഉൾപ്പെടെ ഇമ്മിണി ബല്യൊരു തുക കയ്യിക്കിട്ടുമ്പോ വിഷാദമെന്തിന്?

ഓഫീസിൽ സ്വതേമൗനിയായ സെൽവൻ അവധിദിനങ്ങളിൽ അത്ഭുത രോഗശാന്തി ശുശ്രൂഷാ മൈതാനങ്ങളിലെ മിന്നുന്ന താരമാണെന്നതും ഹിസ്റ്റീരിയാ സംഘഗാനങ്ങളുടെ കൊയർ മാസ്റ്ററാണെന്നതുമൊക്കെ എനിക്കീ യാത്രയയപ്പ് യോഗത്തിൽ നിന്നു വീണുകിട്ടിയ നുറുങ്ങുകളാണ്. സഹപ്രവർത്തകരുടെ അനുസ്മരണ പ്രഭാഷണങ്ങളിലൂടെ ഇനിയുമറിയാത്ത ഒരുപാടുകഥകൾ. ഭ്രാന്തും ലഹരിയും കൊണ്ടു മൂടിയ ഇരുൾ തഴയ്ക്കുന്ന ചതുപ്പുകൾ. പറഞ്ഞുപറഞ്ഞെല്ലാവരും കൂടി ഈ പാവം മനുഷ്യനെ അമാനുഷനാക്കുകയാണല്ലോ. ഭാവനാശാലികളുടെ സരസ്വതി വിലാസം കുടുംബവൃത്താന്തങ്ങളുടെ വിഴുപ്പലക്കലുകൾ വരെയായപ്പോൾ എന്തോ, മനസൊന്ന് പിടഞ്ഞു. വിങ്ങുന്ന മനസുമായൊരു വൃദ്ധൻ വേദിയിൽ ഇരുണ്ട് പെയ്യാറായി നില്ക്കുന്നതും ഉണ്ടക്കണ്ണുകളിൽ നനവൂറുന്നതും അധികമാരും ശ്രദ്ധിച്ചിരിക്കില്ല. മസാല വൃത്താന്തങ്ങളുടെ എരിവും പുളിയും നുണയുകയായിരുന്നല്ലോ മാന്യ സദസ്യർ.

വിടപറയലിന്റെ നിശബ്ദ മുഹൂർത്തങ്ങൾ ഏതൊരു വ്യക്തിക്കും ഹൃദയതാപമുണർത്തുന്നവയാണ്. പടിയിറങ്ങിപ്പോകുന്ന സഹജീവിയെ വ്യക്തിവിദ്വേഷങ്ങളുടെ ചെളി വാരിയെറിയാൻ, ഒറ്റപ്പെടുത്താൻ, അപമാനിക്കാൻ ഉത്സാഹിക്കുന്നതോ മനുഷ്യ സംസ്കാരം? ഇവരോ ദൈവത്തിന്റെ ഉദാത്ത സൃഷ്ടികൾ? സ്വയം ലജ്ജ തോന്നി. വെറുപ്പും. സഹപ്രവർത്തകർ സ്നേഹിച്ചു കൊല്ലുന്ന ഇമ്മാതിരിയൊരു വൈകുന്നേരം എനിക്കായും എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടാകുമോ. വെള്ളെഴുത്ത് കണ്ണടയും വെള്ളികെട്ടിയ തലയും വെപ്പു പല്ലുമൊക്കെയായി വാതക്കടച്ചിലുള്ള കാലും വലിച്ചിഴച്ച് ഒരു ആയുസിന്റെ അൻപത്തെട്ട് പടവുകളും വേച്ചുവിറച്ചിറങ്ങുമ്പോൾ എന്റെ കൈയിലുമുണ്ടാവുമോ മേലധികാരി തുല്യം ചാർത്തിയ ചാരിത്ര്യ സർട്ടിഫിക്കറ്റും പെൻഷൻ ചെക്കും സർവീസ് സ്മൃതികളും അടക്കം ചെയ്ത സ്യൂട്ട്കെയ്സ്? ആരറിഞ്ഞു!

കണ്ണീരൊപ്പി വിതുമ്പുന്ന സ്വരത്തിൽ സെൽവൻ പറഞ്ഞു.– ചില പരമമായ സത്യങ്ങൾ. ''ഞാനൊരു വെറും മനുഷ്യൻ. താണ ജീവനക്കാരൻ. അമ്പത്തെട്ടു വർഷങ്ങളുടെ കയ്പുണ്ടെന്റെ മനസിൽ. ശരിയിലൂടെ തെറ്റിലും തെറ്റിലൂടെ ശരിയിലും– ഏതൊക്കെയേ വഴിയേ നടന്നു. എല്ലാ മനുഷ്യരിലുമുണ്ട് ദൈവവും പിശാചും. വന്ധ്യവയോധികൻ എന്നൊരു സുഹൃത്തെന്നെ വിശേഷിപ്പിച്ചതു കേട്ടു. ഞാനതിനൊന്നും മറുപടി പറയുന്നില്ല. കാരണം ഇപ്പോഴെന്റെയുള്ളിലുണ്ട് ദൈവം. ആ സഹോദരനോട് ദൈവം പൊറുക്കട്ടെ''.

അലറി ചിരിക്കുകയും കൂവിയാർക്കുകയും ചെയ്യുന്നൊരു സദസിനു മുന്നിൽ മനസിന്റെ സമനില തകർന്നുപോയൊരു പാവം മനുഷ്യന്റെ ഇടറിപ്പോയ വാക്കുകളും തേങ്ങലും അപൂർവം ചില സമാനഹൃദയങ്ങളിലെങ്കിലും ആഴത്തിൽ മുറിവുണ്ടാക്കിയിരിക്കണം. അപ്രതീക്ഷിതമായ ജീവിത സമ്മർദങ്ങൾക്കുമുന്നിൽ തകർന്നുപോകുകയും ഉന്മാദത്തിന്റെ വക്കോളമെത്തി തിരിച്ചുനടക്കാനാകാതെ ഇരിക്കുന്ന ഒരു അവസ്ഥയെപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചു നോക്കിയിട്ടുണ്ടോ. അലിവോടെ ഒരു വാക്ക്, സ്നേഹത്താലുള്ള തൊടുന്ന ഒരു നോട്ടം, സൗഹൃദത്തിന്റെ ഒരു ഊഷ്മള സ്പർശം, ഇടറി വീഴുന്നവന് ഒരു കൈത്താങ്– നന്മയുടെ ഇത്തരം ജീനുകൾക്ക് ആധുനിക മനുഷ്യനിൽ വംശനാശം സംഭവിക്കുന്നതെന്തേ? സ്വാർത്ഥവും ദുരാഗ്രഹവും കാരുന്ന മനസിനെ സൗഹൃദത്തിന്റെ സ്നേഹാക്ഷരങ്ങളാലെഴുതിനിരുത്തേണ്ട കാലം വൈകിയിരിക്കുന്നു.

''അത്തിയെ നോക്കി ഒരു ഉപമ പഠിപ്പിൻ. അതിന്റെ കൊമ്പ് ഇളതായി ഇല തളിർക്കുമ്പോൾ വേനൽ അടുത്തു എന്ന് നിങ്ങൾ അറിയുന്നുവല്ലോ''. പ്രവാചക വചനങ്ങൾ. സെൽവന്റെ ഇടറുന്ന സ്വരം. ദൈവമേ, ഇവിടെ ജന്മം വെള്ളതേച്ച ശവക്കല്ലറയാകുന്നുവല്ലോ!